

Gidariak

sortzeko

metodo

komunistak

JOXE MARI REGILLAGA

Komunisten ekintza-oinarria

Ondo dakigu komunisten jomuga ta azken-xedea beti ere gobernueztaz ta mundu guziaz jabetzea dana, onela beren "parabisua" ludi osoan ezartzeko. Ez dire gutxi maneatu oi zenbait idatz-lanetan elburu ontara irixteko erabiltzen dituzten metodo, bide ta kanpañak. Ta, ikusten danez, beren langintzak artzen ditu amaikatxo era ta molde; baiña beti arkituko dugu zimendu ta azpigi komun bat: politikazko, ekonomiazko edo gizarte-arazoko auleri ta injustiziaz baliatzea, alegia. Beren "parabisuzko" etxea eraikitzean ez dute zimendurik zulatu bearrik

izan oi, beretakoak ez diranek egin zuloez protxu ona ateratzen ondotoxo ikasiak dire. Beren langintza, operazio ta ekintzak asentu ontatik egingo dute aiderantz.

Baiña gizonak ezi bear dituzte, gidari prestu ta ausartak gertutu bearrean dire pertsona ta gizartearen desasosegu, urduritasun ta miheriaz baliatuz, beren sistema nazioetan zear ezartzeko. Ta eginkizun ontan maixu zaizkigu komunistak. Esate baterako: Italian amabi milloi botoemaille dituzte kristau-demokratak, eta zazpi ta erdi komunistek. Ba... partidoan sartutako jarraitzaille-talde berdintua dute bi partidoek: milloie ta zazpireun milla ortxe-ortxe.

Justiziaren kanpeoiak

Aitatu dugunez, gizarteko sosegupaltaz protxu ateratzearen, prestu daude beti komunistak kanpaña ta kale-jirak antolatzeke. Batzutan pakearen alde izango dire alakoak: —"Atomoaren garai auetan nor da guda nai dun zoroa?" Ta, beti ere, lan-sarien igotzea dala, laneko kondizioen edo etxe-bizitzen arazoa dala, ekonomi ta gizarteko edo arrazen arteko bidegabekerien bat dala, berealaxe eratuko dute propaganda-edatzeren bat jendearen aurrean justiziaren kanpei bezela agertzeke.

Onela bi elburu lortzen dituzte. Bata, egoera txarrean dagon proletariadutzaren salbatzaille bezela

agertu, giza-talde au beren jarraitzaile ta botoemaille egina. Bestea, berriz, zera izango da: pertsona orok eta batez ere gazte-jendeek duten justizi-egarri ta idealismoa komunismoaren altzora zuzendu. Ta onela beren ateetara datozkie zenbait eta zenbait zer egin bear duten galdezka. Auek ditugu komunismoaren gidari-gaiak. Dakusgun orain nola eramango dituzten gidari izatera.

Gizarte ta munduari xedea eman nairik.

Emen dauzkagu gure idealistak langille-keen neke ta mixeriakin bat-eginda, bidegabean erremedia-tzaile deritzaien komunismoarekin lan egiteko prest. Ez dire esku txarretan erori ta aurrerapen aundiak egingo dituzte. Berealaxe erakutsiko diete maixuek beren gorputz eta animako indar ta almen guztiak ezi ta indartzen.

Pertsona ta bere sikolojiaren nortasuna ta izaera axaetik bada ere begiratzen badugu, iru erro ta bul-tzakizun berezi genezazke: adimena zuzendari bezela, naimena egite ta ekintzarako dun joerarekin, eta sentimena bere ase-bearraren bul-tzarekin. Ta sikolojiaren oifioiñarriko lege batek dionez, iru indar auek alkarren premian dire beti, ta pertsonak bere nortasuna ondo ezi nai badu, iru erro auez-taz baliatu bearko du, berauetatik

bakoitza bere neurrian ta joera gartsuan eribilliaz.

Ta komunistak bai zaizkigula maixu beren eskuetan erori bide diren jende-berriei lege sikolojiko au ezartzen. Lenengo egunetik asita gidari trebe egiten dituzten arteiño, almen auek jorratuko dizkiete, baiña irurak batera ta alkar-lanean, bataren indarrez besteak eragina.

Gazte batek Partidoko atea jotzen duneko, lagunarterik jatorrenean artuko dute bere lagun berriek. Onela gure gaztea alkartzen ta solidarizatzen da bere kideekin, ta auen idealismo, justizi-egarri ta jatortasunean parte artuaz, ase bide du bere sentimena. Arrotxo dago bere lagun berriekin ganantzi aundia egin dun ustean. Laister du artukizun auen poz eta atsekabeetan. Aguro erantsiko zaio auek soziedade osatzeko ta konpontzeko duketen leia, proletarioekiko alkartasuna ta solidariedade, ta beren iritzian bidegabekeria mantentzen duten giza-mailla ta esturturenganako gorroto bizia.

Beste aldetik, berriz, egun gutxi barru emango diote lanerako ta ekintzarako ekarri dun irrikia asetzeko modua. Nolanaike eginkizunen baten jarriko dute, besterik ez bada prensa komunista kalez-kale edaten; edo bere maixu diren kamaradek antolatu duten propaganda edo kanpañaren batean parte artzen. Nolanaike lana dalarik ere bete-bete egingo zaizu gure mutilla bere eginkizunarekin.

Azkenik, justiziaren alde lanean ari dala uste denez eta komunistak gizarte ta gizadiaren salbatzaille deritzaizkiolarik, ez du gure gidari-gaiak besterik bear bere adimena asetzeko. Baiña kideek ba-dakite orrela aren adimena aprotxa gabe uzten dutela, ta luzaro gabe "irakas-ketako sekretarioak", lagun bezela aldamenaturik, onela erasoko dio: —"Ez al deritzaik komeni zitzaikela estudiantan astea ire lanari protxu geiago atera dezaiokekan?" Sarrienik onek iguin ditu ikasketak, baiña bere idealismoak bultzata eta seguru asko bein baiño geiagotan bere lanerako jakintza ta metodoen premian arkitu dalako, baiezta emango du.

Ara, bada, gure gidari-gaia bere ustez zuzentzaren aintzindari egiña. Bere bizitzari sentidua ematen asia da, ta bere baitan ditun irrikirik sakonenei eman die erantzuna.

Ikasketa-saioak

Bene-benetako garrantzi ta ajola ematen diete komunistek estudio-batzar aueri, ta ifiolaz ere ez dituzte antolatu gabe utziko, naiz ta millaka oztopo garaitu bear izan. India-ko Kerala estadian arratsaldero onelako bi milla batzar egiten omen dituzte. Ikasketa-talde bakoitzak amabost bat kide ditu. Ara or denak irakaslearen ondoan bildurik, solas-giroa sortu arazteko mai baten biran aurpegiz-aurpegi, ta Marx, Mao tse tung edo Lenin-en errebo-

luzio-teori ta metodoak irentsitzen. Profeta oien dotriñatuz zerbait dakanari jende langilleentzat egos-gogorra deritzaioke, baiña irakasle komunistek artuko dute maiña teori oien muña buru motelentzako ere moldatzen. Begira nola:

—**Era interesgarrian adierazi:** jarraitzaille berrientzat ikas-liburua argitaratzean, onelatsuko idatz-ziztadak jarriko dizkiote azalean: "Bizi degun munduaren esentzia". "Nola aldatu ditoken mundu au". "Mundua eraberritu dezaken indarra". "Proletarioen Partidoa". Mundua eraberritu: ortxe jarriko dute ain zuzen ere beatza, ondotxo baidakite gazteen idealismo ta aiurri urdurria asetzen dun leloa dala orixe.

—**Gaurkotasunez jantzi ta ekin-tzarekin alkartu:** ontarako gertaera berezi batetik asiko dire, ta onen zergatiko, eboluzio ta elburua adierazteko "opoestoen dialektika" ezarri ta egokituko diote. Gertakizun au autatzeko esku artean darabilkitenen bat artuko dute, edo munduko eskualderen batean beren kide komunistek izan dutenen bat, edo bestela gaurkotasunik dun iskanbillaren bat. Onela, gaiñera, komunismoak munduan zear daraman erreboluzioa aizatuaz, ikasleen kideenganako alkartasuna pizten eta txingartzen dute, aiekin sentitzen duten solidaridadezko "gorputz mistikoari" eragifia emanaz. Ta azkenean ikaskizun auek egi biurtzen saiatzeko eskatuko die maixuak. Ta onela ikasten dute olako edo alako

eginkizun ta situazioetan nola jokatu ta gauzak nola erabaki.

—**Itz errexen bidez, baiña ausartasun-kutsuaz txertatuta:** eskola gutxi dutenentzat ere entenigarri egingo dute erreboluzioaren teori komunista. Erreboluzio au On ta Gaitzaren alkar-burruka izango da. Ta noski: komunismoa da aingeru, ta eratzi bearrezko deabruak, berriz, kapitalismoa, “odol urdinekoen” koserbadurismoa, erlijioa t. a. Burruka au kondaira-garai ontan ifioiz baiño une larriagoan dagola sartuko diete buruan; mundu guziaren zabalera artzen baidu. Orain erabakiko du gizadiak —esaten diete— ustela ala zindoaren alde, ta beren lanak zer-ikusit ta ajola aundia dula erabaki ontan. Beren ekintzatik etorriko dala “parabisua”. Beren esku dagola justiziaren ala bidegabekeriaren garaipena.

Irakasleaz, ikas-liburuaz ta alkar-solasaz baliatuz: irakasketak asi aurretik ikasleeri ontarako bereziki egifia izan dan liburu bat emango zaie, ta egunero atal labur bat señalatuko leitu dezaten. Urrengo egunean puntu ori astinduko da mai inguruan, denak alkar-izketan parte artzen dutelarik. Ifiork irakur-aldi ori egin gabe utziko balu, ezer ez entenitzeko zorian geldituko litzake ta agian lagunuen aurrean parregarri.

Urrengo egunean, solasa asi baiño leen unetxo batean, ikasleeri oar batzuk adieraziko dizkie maixuak

autatu gaiari buruz; ain zuzen gero sortu araziko dun solasaren ondorean ikasleen buruetan itsatsiak nai lituzkenak dira, alegia. Alkar-berriketa sortu arazteko taldean du gazterik iztunena inbitatuko du bere iritzia eman dezan; eta onela bata bestearen ondorean mutuenak ere bere itza eman arteifio. Baiña maixuari etzaio maifiarik paltako alkar-izketa berak nai dun bidetik eramateko, berak nai dun unera denak bildu ditezen. Baiña azken-konklusio ori ikasle bakoitzak bere-berea dula usteko du, berak eman duenez, eta onelaz ez dio gorakoak emango berorri baietza ematekoan. Eta onelaxe egunero beste gaiekin.

—**Ikasitakoa besteei erakutsiaz:** denbora gutxi barru, estudio auetan beren aurreapentxoak egin dituztenean, partidoan sartu-berriei lanean ta estudiantan laguntzen asteko eskatuko zaie. Bost edo sei laguneko taldeak izango dire auek. Ona zer iritxiko dun egiteko onekin gure gidari berriak:

—Konfiantza ta uste ona artuko du bere buruagan.

—Bere ideiak argitu ta zeaztuko ditu.

—Ideiak adierazten eta erne-berritzen ikasten du.

—Gero ta garbiago ikusten du, gidari bezela Partidoaren organizazioan bere ekintzak dun ajola ta garrantzia.

—Besteei eman irakaskuntzak gero ta geiago lotzen du bere ekintza ta egitekoan.

Gobernuatzaz jabetzeko bidean

Emen daukagu, bada, gure gidari berria bere biotz ta almen guzietz komunistekin itz-emana. Bere leialtasunaz seguru diren orduko, partidoez prestuki sartuko dute beren errenkadetan, nazioaren zear edatuta daukaten organizazio-sarearen mailla bat izan dedin. Partido komunistak bere gidari ta jarraitzaileekin egingo dun organizazio onek, gobernu batek nazioaren barrera egiten dunarekin du pare. Gobernuak bere aministrazio-sareekin nazioko enpresa, alkartasun ta pertsonak begiztazen ta kontrolatzen ditu. Komunistek ere onelakoxe estruktura sortuko dute gidari ta jarraitzaileekin beren arte-rako, baiña bere bidez nazioko enpresa, istituzio ta aministrazioan sartzeko xedearekin. Jakiña: asieran ez dute ifnor sartu aalko gobernuko ministerioetan. Ortaraiño irixteko beetik gora asiko dire. Aztertu dezagun nola:

..—**Propaganda:** Garrantzi aundia emango dio beti ere partido komunistak propagandaren edatzeari. Beren gizonik azkarrenak jarriko dituzte eginkizun ontan, prensa, radio ta beste onelako medioen eratzeko. Atal au lanean egongo da beti: ageriko lanean ori libre danean, eta azpi-lanean debekatua dutenean. Atal onekin zer lortu nai duten len ere adierazi dugu, ots: gidari-sail bat prantatu danerako, gidari-gai berrien taldeak bildu, ta

jarraitzaile, botoemaille ta sinpatizanteak altzoratu.

—**Azpi-lana:** au du komunismoak erreboluziorako armarik baliosena ta eraginkorra. Bere organizazio-sareko gizonak nazioko instituzio guzietan sartzan joango da, odol gaiztoa zindoarekin naastu oi danez. Industri, komertzio edo nekazaritzako enpresetan, teknika-eskola edo unibersidadetan, polizi edo ejerzitoan artuko dute toki, bazter guztiak “zelula” komunistet josiaz. Eta sagar ustelak aldamenekoari egin oi dionez, lagunak bereganatzen joango dire.

—**Ekintzak ondo aztertu ta antolatu:** leenago ere esan dugu beren ikasketan teoria praktikarekin alkartzen dutela. Gidari auek, bada, bizi duten lagunartea bereganatzeko ekintzaren bat antolatzean, ambiente ta giza-joeren zergatikoak aztertuko dituzte, ta ezagutze orri dago-kionez asiko dira jokatzen.

—**Beren ofizioan teknikaz ta jartortasunez berezitu:** beren ofizioko lantegietan langillerik trebeenak izaten saiatuko dire. Enpeñorik aundiena jarriko dute teknikorik, ikaslerik edo irakaslerik berezituena izaten. Moral gauzetan ere jator agertuko zaizkitzu: Vietnango kartzeleetan beraiek garbitzen omen dituzte zikin-erretenak eta egiten beste zenbait laguntza kartzelatuak daudeneri. Jakifia dago bost ajola zaiela moralaren balioa, baiña ja-

tortasunezko testigutza emanaz eta beretakoak ez direnen bidegabeke-riak aizatuaz, siñistaraziko dituzte amaikatxo komunismoarengandik datorrela munduaren salbazioa. Ta ez dute protxu gutxi aterako laguntzaille auetatik, naiz eta auek komunismoaren garaipena datorke- nean kontu audirik kobratu gabe gelditu bearko badute ere.

—**Puestorik altuenetzaz jabetu:** lau aizetara edatzen ta aizatzen du- ten jatortasunez eta beren trebe- tasunaren bidez puestorik altuenak artzen joango dire beren lanbide- atalean. Enpresaren batean injusti- zirik izan bada, beraiek izango di- re ausarditsuen aurpegia emateko. Onela lortua daukate beren sindi-

katuek proletarioen artean duten arrera ona. Beste instituzioetan ere beren meritoak dirala-ta (maltzur- keririk ere ez da paltako, noski), irixten dituzte giltzarri diren pues- toak.

Irudimenez pentsa genezaken be- zela, pertsonak nazio bateko estruk- tureri bizia ematen dieten odol ba- genitu, oiñetatik gora igotzen da- tozten odol galdu lirake komunis- tek. Odol zindoaz naasturik ugaria- go ta gorago datozte, ta (giltza- rri diren puestoak artuaz) biotze- raiño datorzkenean, odol zindoa izango da oiñetan dana: kolpe ba- ten bitartez gobernuatzaz jabetuko baidira garaia ta unea datorkenean.